

ISSN (Print)2616-6887
ISSN (Online) 2617-605X

ВЕСТНИК
ЕВРАЗИЙСКОГО
НАЦИОНАЛЬНОГО
УНИВЕРСИТЕТА
ИМ. Л.Н. ГУМИЛЕВА

BULLETIN
of
L.N. GUMILYOV
EURASIAN NATIONAL
UNIVERSITY

Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ
ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІНІҢ
ХАБАРШЫСЫ

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР. АЙМАҚТАНУ. ШЫҒЫСТАНУ. ТҮРКІТАНУ сериясы

POLITICAL SCIENCE. REGIONAL STUDIES. ORIENTAL STUDIES.
TURKOLOGY Series

Серия **ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ. РЕГИОНОВЕДЕНИЕ. ВОСТОКОВЕДЕНИЕ.**
ТЮРКОЛОГИЯ

№ 1 (126)/2019

1995 жылдан бастап шығады
Founded in 1995
Издается с 1995 года

Жылына 4 рет шығады
Published 4 times a year
Выходит 4 раза в год

Нур-Султан, 2019
Nur-Sultan, 2019

Бас редакторы
Нургазина Р.А.
с.ғ.д., проф. (Қазақстан)

Бас редактордың орынбасары
Бас редактордың орынбасары

Нечаева Е.Л., с.ғ.к., проф. (Қазақстан)
Әбішева М.М., т.ғ.к., доцент (Қазақстан)

Редакция алқасы

Абжаппарова Б.Ж.	т.ғ.д. (Қазақстан)
Азмуханова А.М.	т.ғ.к. (Қазақстан)
Анар Сомунгуоглу	доцент (Түркия)
Әбдуалиұлы Б.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Әлібекұлы А.	ф.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Әлиева С.К.	т.ғ.к., проф. (Қазақстан)
Бирюков С.В.	с.ғ.д., проф. (Ресей)
Габдулина Б.А.	т.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Грегори Глиссон	PhD д-ры, проф. (Германия)
Дәркенов К.Г.	т.ғ.к. (Қазақстан)
Дронзина Т.	с.ғ.д., проф. (Болгария)
Дүйсембекова М.К.	с.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Жолдыбалына А.С.	PhD д-ры, доцент (Қазақстан)
Жолдасбекова А.Н.	с.ғ.к., проф. (Қазақстан)
Звонарева Л.У.	т.ғ.д., проф. (Ресей)
Зимони Иштван	проф. (Венгрия)
Ибраев Ш.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Ирфан Шахзад	PhD д-ры (Пакистан)
Каиржанов А.К.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Кайыркен Т.З.	т.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Кожирова С.Б.	с.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Конкобаев К.	ф.ғ.к., проф. (Қырғыз Республикасы)
Копежанова Д.Е.	PhD д-ры, доцент (Қазақстан)
Ласлу Марац	PhD д-ры, проф. (Нидерланды)
Мандана Тишехьяр	PhD д-ры (Иран)
Невская И.А.	PhD д-ры (Германия)
Нұрбаев Ж.Е.	т.ғ.к. (Қазақстан)
Октай Танрисевер	PhD д-ры, проф. (Түркия)
Оспанова А.Н.	PhD д-ры, доцент (Қазақстан)
Пунит Гаур	PhD д-ры, проф. (Индия)
Пауло Ботта	PhD д-ры, проф. (Аргентина)
Рыстина И.С.	PhD д-ры (Қазақстан)
Сейт Али Авджу	PhD д-ры (Түркия)
Сомжүрек Б.Ж.	т.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Тәштемханова Р.М.	т.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Хасрет Чомак	PhD д-ры, проф. (Түркия)
Шаймердинова Н.Г.	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)

Редакцияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ., Сәтпаев к-сі, 2, 349 б.

Тел.: (7172) 709-500 (ішкі 31-434)

E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Жауапты хатшы, компьютерде беттеген: Е.А. Изтелеуова

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысы.

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР, АЙМАҚТАНУ, ШЫҒЫСТАНУ, ТҮРКІТАНУ сериясы

Меншіктенуші: ҚР БҒМ «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» ШЖҚ РМҚ

Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінде тіркелген. 25.05.18 ж. № 17125-

Ж -тіркеу куәлігі

Мерзімділігі: жылына 4 рет

Тиражы: 35 дана

Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ., Қажымұқан к-сі, 13/1, тел.: (7172)709-500

(ішкі 31-434)

© Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Roza Nurtazina
Doctor of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)

Deputy Editor-in-Chief
Deputy Editor-in-Chief

Yelena Nechayeva, Can. of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Madina Abisheva, Can. of Historical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)

Editorial board

Bekzhan Abdualiuly	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Bibikhadisha Abzhapparova	Doctor of Historical Sciences (Kazakhstan)
Aiman Azmukhanova	Can. of Historical Sciences (Kazakhstan)
Akzhigit Alibekuly	Can. of Philology, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Saule Aliyeva	Can. of Historical Sciences, Prof (Kazakhstan)
Anar Somuncuoglu	Assoc.Prof. (Turkey)
Sergey Biryukov	Doctor of Political Sciences, Prof.(Russia)
Kurmangali Darkenov	Candidate of Historical Sciences (Kazakhstan)
Tatyana Dronzina	Doctor of Political Sciences, Prof.(Bulgaria)
Maira Dyussebekova	Can. of Political Sciences, Assoc.Prof.(Kazakhstan)
Bagysh Gabdulina	Can. of Historical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Gregory Glisson	PhD, Prof. (Germany)
Hasret Çomak	PhD, Prof. (Turkey)
Shakir Ibrayev	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Irfan Shahzad	PhD (Pakistan)
Abai Kairzhanov	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Tursynkhan Kaiyrken	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Kadyraly Konkobayev	Can. of Philology, Prof. (Kyrgyzstan)
Svetlana Kozhirova	Doctor of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Danagul Kopezhanova	PhD, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
László Marác	PhD, Prof. (Netherlands)
Mandana Tishehyar	PhD in International Studies (Iran)
Irina Nevskaya	PhD (Germany)
Zhaslan Nurbayev	Candidate of Historical Sciences (Kazakhstan),
Aigerim Ospanova	PhD, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Oktay Tanrısever	PhD, Prof. (Turkey)
Punit Gaur	PhD, Prof. (India)
Paulo Botta	PhD, Prof. (Argentina)
Indira Rystina	PhD (Kazakhstan)
Seyit Ali Avcu	PhD (Turkey)
Baubek Somzhurek	Can. of Historical Sciences, Assoc.Prof.(Kazakhstan)
Raihan Tashtemkhanova	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Nurila Shaymerdinova	Doctor of Philology, Prof. (Kazakhstan)
Akbota Zholdasbekova	Can. of Political Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Alua Zholdybalina	PhD, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Lola Zvonareva	Doctor of Historical Sciences, Prof. (Russia)
Zimonyi István	Prof. (Hungary)

Editorial address: 2, Satpayev str., of.349, Nur-Sultan city, Kazakhstan, 010008
Tel.: (7172) 709-500 (ext. 31-434)

E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Responsible secretary, computer layout: Yelena Izteleuova

Bulletin of the L.N.Gumilyov Eurasian National University POLITICAL SCIENCE. REGIONAL STUDIES. ORIENTAL STUDIES. TURKOLOGY Series

Owner: Republican State Enterprise in the capacity of economic conduct «L.N.Gumilyov Eurasian National University» Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan

Registered by Ministry of information and communication of Republic of Kazakhstan

Registration certificate No. 17125-Ж from 25.05.2018

Periodicity: 4 times a year

Circulation: 35 copies

Address of printing house: 13/1 Kazhimukan str., Nur-Sultan, Kazakhstan 010008; tel.: (7172) 709-500 (ext.31-434)

© L.N.Gumilyov Eurasian National University

Главный редактор
Нургазина Р.А.
д.полит.н., проф. (Казахстан)

Зам. главного редактора
Зам. главного редактора

Нечаева Е.Л., к.полит.н., проф. (Казахстан)
Абишева М.М., к.ист.н., доцент (Казахстан)

Редакционная коллегия

Абдуалиулы Б.	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Абжаппарова Б.Ж.	д.ист.н. (Казахстан)
Азмуханова А.М.	к.ист.н. (Казахстан)
Алибекулы А.	к.ф.н., доцент(Казахстан)
Алиева С.К.	к.ист.н., проф. (Казахстан)
Анар Сомунгуоглу	доцент (Турция)
Бирюков С.В.	д.полит.н., проф. (Россия)
Габдулина Б.А.	к.ист.н., доцент (Казахстан)
Грегори Глиссон	д-р PhD, проф. (Германия)
Даркенов К.Г.	к.и.н. (Казахстан)
Дронзина Т.	д.полит.н., проф. (Болгария)
Дюсембекова М.К.	к.полит.н., доцент (Казахстан)
Жолдыбалина А.С.	д-р PhD, доцент (Казахстан)
Жолдасбекова А.Н.	к.полит.н., проф. (Казахстан)
Звонарева Л.У.	д.ист.н., проф. (Россия)
Зимони Иштван	проф. (Венгрия)
Ибраев Ш.	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Ирфан Шахзад	д-р PhD (Пакистан)
Каиржанов А.К.	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Кайыркен Т.З.	д.ист.н., проф. (Казахстан)
Кожирова С.Б.	д.полит.н., проф. (Казахстан)
Конкобаев К.	к.ф.н., проф. (Кыргызстан)
Копежанова Д.Е.	д-р PhD, доцент (Казахстан)
Ласлу Марац	д-р PhD, проф. (Нидерланды)
Мандана Тишехьяр	д-р PhD (Иран)
Невская И.А.	д-р PhD (Германия)
Нурбаев Ж.Е.	к.и.н. (Казахстан)
Октай Танрисевер	д-р PhD, проф. (Турция)
Оспанова А.Н.	д-р PhD, доцент (Казахстан)
Пунит Гаур	д-р PhD, проф. (Индия)
Пауло Ботта	д-р PhD, проф. (Аргентина)
Рыстина И.С.	д-р PhD (Казахстан)
Сейт Али Авджу	д-р PhD (Турция)
Сомжурек Б.Ж.	к.ист.н., доцент (Казахстан)
Таштемханова Р.М.	д.ист.н., проф. (Казахстан)
Хасрет Чомак	д-р PhD, проф. (Турция)
Шаймердинова Н.Г.	д.ф.н., проф. (Казахстан)

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Сатпаева, 2, каб. 349

Тел.: (7172) 709-500 (вн. 31-434)

E-mail: vest_polit@enu.kz, web-site: <http://bulpolit.enu.kz/>

Ответственный секретарь, компьютерная верстка: Е.А. Изтелеуова

Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева.
Серия: ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ. РЕГИОНОВЕДЕНИЕ. ВОСТОКОВЕДЕНИЕ. ТЮРКОЛОГИЯ
Собственник: РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
Зарегистрирован Министерством информации и коммуникаций Республики Казахстан
Регистрационное свидетельство № 17125-Ж от 25.05.18 г.

Периодичность: 4 раза в год

Тираж: 35 экземпляров

Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Кажымукана, 13/1, тел.: (7172)709-500 (вн.31-434)

МАЗМҰНЫ

САЯСИ ҒЫЛЫМДАР

<i>Азмуханова А., Баспақ Т.</i> Еуропалық және қазақстандық академиялық ұтқырлықтың салыстырмалы талдауы.....	8
<i>Арын Е.М.</i> Қазақстандағы қоғамдық сананы жаңғыртудың әлеуметтік-саяси басымдылықтары...	18
<i>Ермекбаев А.А.</i> Ресейдің сыртқы саясатындағы Қара теңіз аймағы.....	26
<i>Жанбулатова Р.С., Дюсембекова М.К.</i> Бірыңғай экономикалық кеңістік форматындағы Қазақстан-Ресей шекара маңы: қазіргі жағдайы және болашағы.....	34
<i>Жанпейісова Қ.Д., Калиаскарова Г.Б.</i> Қазақстан жастарының интеллектуалды миграция жағдайы: саяси талдау.....	45
<i>Жасұзақов С.Ә.</i> Қазақстан Республикасының ҰҚКҰ аясындағы әскери ынтымақтастығы.....	54
<i>Каппасова Г.М.</i> Қазақстан Республикасында көші-қон процесстері дамуының саяси алғышарттары.....	60
<i>Қожбанхан Е.К., Калдыбекова А.Д.</i> Идеологиялық гегемония қалыптасуында интеллектуалдардың маңыздылығы.....	69
<i>Турунтаева А.А., Камытбекова А.Б.</i> «Жібек жолының экономикалық белдеуі» жобасы шеңберінде ҚХР-н Орталық Азия елдеріндегі саясаты.....	76
<i>Ықласова А.Ы.</i> Қазақстан мен Қытай арасындағы сауда-экономикалық ынтымақтастығының дамуы.....	86

АЙМАҚТАНУ

<i>Исалиева А.М., Тұрханова Ә.Ж.</i> Қазақстан Республикасы мен Парсы шығанағы елдері арасындағы ынтымақтастық: конструктивистік көзқарас.....	92
--	----

ШЫҒЫСТАНУ

<i>Әбішева М.М., Қурбанбаева А.М.</i> «Та'ароф» - ирандық менталитеттің басты қыры.....	100
<i>Ахметова С.З.</i> Корея Республикасының жаһандық басқарудағы рөлі: G20-дағы Оңтүстік Корея бастамалары.....	109
<i>Қайыркен Т.З.</i> Қытай деректері мен көне түркі мәтіндерінің бірін бірі толықтыруы.....	118
<i>Майкибаева А.К., Ильясова К.М.</i> Қазақстан Республикасының Оңтүстік Кореямен ынтымақтастығының басым бағыттары мен болашағы.....	131
<i>Нуридденова А.К.</i> Қытайдың сыртқы саясатындағы жаңа кезең: «тағдыры ортақ жаһандық қауымдастық» тұжырымдамасы.....	139
<i>Тастамбекова Т.М.</i> Израильдің конвенционалды емес қаруы: себептері мен салдары.....	148

ТҮРКІТАНУ

<i>Абдрасимова А.Е., Жиёмбай Б.С.</i> Қазақстан Республикасындағы түрік диаспоралары тіліндегі қазақ және орыс тілінен енген кірме сөздер.....	157
<i>Кадримбетова Н.Н.</i> Қазақстандағы тарихи-мәдени мұра объектілерін сақтау мәселелері.....	163
<i>Калдыбаев М.С.</i> Түркі халықтарының жерлеу және мемориалдық ғимараттарының антропоморфизмі.....	170
<i>Қосыбаев М.М., Қосыбаева А.М.</i> «Диуани лұғат-ит-түрік» жазба ескерткішіндегі тұрмыстық атаулар.....	177
<i>Шаймердинова Н.Г., Невская И.А.</i> Қыпшақ және оғыз тілдерінің даму тарихының кейбір аспектілері.....	184

CONTENTS

POLITICAL SCIENCE

<i>Azmukhanova A., Baspak T.</i> Comparative analysis of European and Kazakh academic mobility	8
<i>Aryn Y.M.</i> Social and Political Priorities of Modernization public consciousness in Kazakhstan.....	18
<i>Yermekbayev A.</i> Black Sea region in Russian foreign policy.....	26
<i>Zhanbulatova R.S., Dyussebekova M.K.</i> Kazakh-Russian border area in the format of the common economic space: current state and prospects.....	34
<i>Zhanpeiïssova K.D., Kaliaskarova G.B.</i> The state of intellectual migration of young people in Kazakhstan: political analysis.....	45
<i>Zhasuzakov S.A.</i> Military cooperation of the Republic of Kazakhstan in the framework of the CSTO.....	54
<i>Kappasova G.M.</i> Political prerequisites of development of migration processes in the Republic of Kazakhstan.....	60
<i>Kozhankhan E.K., Kaldybekova A.D.</i> The importance of intellectuals in the formation of ideological hegemony.....	69
<i>Turuntayeva A., Kamytbekova A.</i> PRC Policy in Central Asia within the Silk Road Economic Belt Project.....	76
<i>Yklassova A.Y.</i> Development of trade and economic cooperation between Kazakhstan and China.....	86

REGIONAL STUDIES

<i>Issaliyeva A.M., Turkhanova A.J.</i> The interactions between the Republic of Kazakhstan and the countries of the Persian Gulf: the constructivist approach.....	92
---	----

ORIENTAL STUDIES

<i>Abisheva M.M., Kurbanbaeva A.M.</i> «Ta'arof» is the main aspect of the Iranian mentality.....	100
<i>Akhmetova S.Z.</i> The role of the Republic of Korea in global governance: South Korean initiatives in the G20.....	109
<i>Kaiyrken T.Z.</i> Mutual complementarity of Chinese sources and ancient Turkic texts.....	118
<i>Maikibayeva A., Iyassova K.</i> Priority directions and prospects of cooperation of the Republic of Kazakhstan with South Korea.....	131
<i>Nuriddenova A.K.</i> A New Era in the Foreign Policy of China: Concept of “Community of Common Destiny”.....	139
<i>Tastambekova T.M.</i> Non-conventional weapon in Israel: causes and effects.....	148

TURKOLOGY

<i>Abdrassimova A.E., Zhiyembay B.S.</i> Kazakh and Russian borrowings in the language of the Turkish Diaspora of the Republic of Kazakhstan.....	157
<i>Kadrimbetova N.N.</i> Issues of preservation of historical and cultural heritage objects in Kazakhstan.....	163
<i>Kaldybayev M.S.</i> Anthropomorphism of memorial structures of Turkic peoples.....	170
<i>Kosybayev M.M., Kosybayeva A.M.</i> Household names on the monument of “Diwani lugat-it-Turk”.....	177
<i>Shaimerdinova N., Nevskaya I.</i> Some aspects of the history of Kypchak and Oguz languages.....	184

СОДЕРЖАНИЕ

ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ

<i>Азмуханова А., Баспак Т.</i> Сравнительный анализ европейской и казахстанской академической мобильности.....	8
<i>Арын Е.М.</i> Социально-политические приоритеты модернизации общественного сознания в Казахстане.....	18
<i>Ермекбаев А.А.</i> Черноморский регион во внешней политике России.....	26
<i>Жанбулатова Р.С., Дюсембекова М.К.</i> Казахстанско-российское приграничье в формате единого экономического пространства: современное состояние и перспективы.....	34
<i>Жанпейісова Қ.Д., Калиаскарова Г.Б.</i> Состояние интеллектуальной миграции молодежи Казахстана: политический анализ.....	45
<i>Жасузаков С.А.</i> Военное сотрудничество Республики Казахстан в рамках ОДКБ.....	54
<i>Каппасова Г.М.</i> Политические предпосылки развития миграционных процессов в Республике Казахстан.....	60
<i>Кожбанхан Е.К., Калдыбекова А.Д.</i> Важность интеллектуалов в формировании идеологической гегемонии.....	69
<i>Турунтаева А.А., Камытбекова А.Б.</i> Политика КНР в странах Центральной Азии в рамках проекта «Экономический пояс Шелкового пути».....	76
<i>Ықласова А.Ы.</i> Развитие торгово-экономического сотрудничества между Казахстаном и Китаем.....	86

РЕГИОНОВЕДЕНИЕ

<i>Исалиева А.М., Турханова А.Ж.</i> Взаимоотношения Республики Казахстан со странами Персидского залива: конструктивистский подход.....	92
--	----

ВОСТОКОВЕДЕНИЕ

<i>Абишева М.М., Курбанбаева А.М.</i> «Та'ароф» - главный аспект иранского менталитета.....	100
<i>Ахметова С.З.</i> Роль Республики Корея в глобальном управлении: южнокорейские инициативы в составе «Группы 20» (G20).....	109
<i>Кайыркен Т.З.</i> Взаимное дополнение китайских источников и древнетюркских текстов.....	118
<i>Майкибаева А.К., Ильясова К.М.</i> Приоритетные направления и перспективы сотрудничества Республики Казахстан с Южной Кореей.....	131
<i>Нуридденова А.К.</i> Новая эпоха во внешней политике Китая: концепция «сообщества единой судьбы человечества».....	139
<i>Тастамбекова Т.М.</i> Неконвенциональное оружие в Израиле: причины и следствия.....	148

ТЮРКОЛОГИЯ

<i>Абдрасимова А.Е., Жиёмбай Б.С.</i> Казахские и русские заимствования в языке турецкой диаспоры Республики Казахстан.....	157
<i>Кадримбетова Н.Н.</i> Вопросы сохранения объектов историко-культурного наследия в Казахстане.....	163
<i>Калдыбаев М.С.</i> Антропоморфизм погребально-поминальных сооружений тюркских народов.....	170
<i>Косыбаев М.М., Косыбаева А.М.</i> Бытовые наименования в памятнике «Дивани лугат-ит-тюрк».....	177
<i>Шаймердинова Н.Г., Невская И.А.</i> Некоторые аспекты истории развития кыпчакских и огузских языков.....	184

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы -
Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University, № 1 (126)/2019, pp. 69-75
<http://bulpolit.enu.kz/>; E-mail: vest_polit@enu.kz

XFTAP 11.01.61

Е.К. Қожбанхан¹, А.Д. Калдыбекова²

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан
(E-mail: ¹kozhanbankhan@gmail.com, ²aidanakaldybekova@gmail.com)

Идеологиялық гегемония қалыптасуында интеллектуалдардың маңыздылығы

Аннотация. Бұл мақалада критикалық бағалау әдісі қолданыла отырып, итальян ғалымы Антонио Грамшидің философиясында аса маңызды орынға ие «gli intellettuali» немесе «интеллектуалдар» теориясы қолға алынған. Нақтырақ айтқанда, тарихи блок және праксис философиясы контекстінде Грамшидің интеллектуалдар түсінігі мен оны қолдану ерекшелігіне анализ жасалған.

Сонымен қатар, Грамши ұсынған интеллектуалдар теориясы Платоннан Гегельге дейінгі саяси философияда үстем болған классикалық элитистік интеллектуал түсінігінен неліктен және қалай ерекшелінетіндігі, сондай-ақ органикалық және дәстүрлі интеллектуалдар айырымына себеп болған негізгі тұжырымдамалар қарастырылған.

Түйін сөздер: идеология, гегемония, органикалық интеллектуалдар, дәстүрлі интеллектуалдар, интеллигенция, тарихи блок, праксис философиясы.

<https://doi.org/10.32523/2616-6887/2019-126-1-69-75>

Кіріспе. Қазіргі заманғы саяси теорияға үлкен үлес қосқан танымал итальян философы Антонио Грамши – теория мен практиканы біріктіру қабілеті арқылы интеллектуалдық тұрғыдан құнды еңбектерін жұртшылыққа ұсынған ойшыл болып табылады [1, 41 б.]. Антонио Грамши сол уақытта Италияда билікке келген Муссолинидің фашизміне бағытталған әрі саяси әрі теориялық критикасы және ерекше ұғымдарды тиімді қолдану арқылы саяси теорияға айтарлықтай өзгерістер алып келген болатын. Бұл өзгерістерге негіз болған себептердің бірі – интеллектуалдар теориясы.

Грамшидің еңбектерінде қолданылатын «gli intellettuali» терминін қазақ тіліне екі түрлі аударуға болады: интеллигенция және интеллектуал. Итальянша түпнұсқасында қолданылған «gli intellettuali» терминнің шынайы мағынасының жоғалмауы үшін бұл мақалада интеллектуал деп аудару жөн көрілді. Себебі, 1950 жылдардың ортасында Кеңес одағында Грамшидің еңбектеріндегі «gli intellettuali» термині орыс тіліне интеллигенция деп аударылып бастаған болатын. Дегенмен, эпистемологиялық тұрғыдан қарастыратын болсақ интеллигенция сөзі түпнұсқада алға тартылған терминнің негізгі мағынасын ашып бере алмайды. Яғни, «интеллигенция» ұғымы адамдардың белгілі бір жүріс-тұрыстары мен мінез-құлықтарын, белгілі бір өмір сүру формаларын және т.б. білдірмейді, керісінше белгілі бір интеллектуалдар жиынтығының нақты әлеуметтік мазмұнын, кешенді этикалық және моральдық мән-мағынасын сипаттайды [2, 36 б.]. Сондықтан, интеллигенция терминін пайдалану негізінен әдіснамалық қателік болып табылады.

Идеологиялық гегемония және интеллектуалдар. Грамши үшін интеллектуалдың анықтаушы ерекшелігі оның қоғамдағы ұстанымына байланысты. Осыны негізге алатын болсақ, басқарушы топ пен оған қарсы топтың ойлары мен идеяларының дамуында белсенді рөл атқаратын интеллектуалдар тобы бар [3, 10 б.]. Грамшидің пайымдауынша, қоғамның жалпы жағдайы мен құрылымы интеллектуалдарға тікелей әсер етеді және осы өзара әрекеттесу нәтижесінде әлемді интерпретациялау миссиясына ие болған интеллектуалдар белгілі бір қорытындыларға қол жеткізеді. Тек қана өздерінің ойлары арқылы ғана емес,

ұйымдасуы және қоғамдық өмірде алған орындарына байланысты интеллектуалдарды айқындаған Грамши интеллектуалдардың негізгі міндеттері ұйымдастыру, бағыт бағдар беру, басқару және оқыту болып табылатынын алға тартады. Осылайша, белгілі бір әлеуметтік топтардың пайдасына идеологиялық гегемонияның басты элементтері болып табылатын консенсус (consensus) пен мәжбүрлеуді (domination) ұйымдастыратын интеллектуалдар әлеуметтік тәртіпті өзгертетін күшке қол жеткізеді [4, 10 б.].

Интеллектуалдар органикалық тұрғыдан тәуелді әлеуметтік топтың ішінен бастау алып қалыптасады. Экономикалық өндірісте орын алатын әрбір әлеуметтік топ тек қана экономикалық алаңда емес, қоғамдық және саяси алаңда да белсенді қызмет атқаратын өзінің интеллектуалдар тобын қалыптастырады. Басқа сөзбен айтқанда, кел-келген қоғамдық-саяси топ экономикалық, саяси және идеологиялық үстемдікке қол жеткізу үшін және осыны сақтап қалу үшін өздерінің органикалық интеллектуалдары арқылы жаңа моральдық құндылықтарды қалыптастыруы қажет. Бұл интеллектуалдар қоғамда белгілі бір пікірді қалыптастырып қана қоймай, сонымен қатар өздері өкілдік ететін қоғамдық топтың мүдделерін қорғайтын гегемониялық жобаларды да дамыта отырып, қоғамдық күштерді белгілі бір мақсатта ұйымдастырады. Бұл контекстте интеллектуалдар тарихи блоктың ортақ сана мен идентификациясын қалыптастыратын пікірлердің және гегемония үшін қажетті консенсустың қамтамасыз етілуі үшін маңызды рөл ойнайды [5, 61 б.].

Грамши интеллектуалдарды басқарушы топтың қоғамдағы гегемониясын және саяси басқарудың төменгі деңгейдегі функцияларын жүзеге асыратын уәкілдер ретінде қарастырады. Осылайша, интеллектуалдар консенсустың қалыптасуында да өте ықпалды болып табылады. Сонымен қатар, басқарушы топқа актив немесе пассив келісім бермегендерге бағытталған мәжбүрлеу технологияларын да жүзеге асырады [6, 224 б.].

Грамши интеллектуалдарды басқарушы топтардың саяси практикалық және теориялық әрекеттерін айқындайтын және осылайша гегемонияның идеологиялық алғышарттарын қалыптастыратын легитимдеуші мамандар ретінде сипаттайды. Сонымен қатар, интеллектуалдар қоғамдық тәртіпке практикалық және технологиялық тұрғыдан өте маңызды үлес қосады. Мысалы, қоғамдық тәртіпте орын алған жағдайларды теорияға айналдырады, саясат қалыптастырады және оның жүзеге асырылуында айтарлықтай маңызды рөл ойнайды.

Грамшидің интеллектуал теориясында алға тартқан басқа мәселесі, философиялық ойы бар адамдар және философияға сілтеме бергендердің барлығы интеллектуал болып табылады, дегенмен бұл адамдардың барлығы қоғамда интеллектуалдың функциясын жүзеге асырмайды. Грамшидің пайымдауынша, әр адамның іс-әрекеті, минимум деңгейде болса да, техникалық қабілетті, яғни шығармашылық интеллектуалдық функцияны қажет етеді. Сондықтан, Грамши бұл функцияны, яғни әр адамның өткені мен бүгіні арасындағы синтезді праксис философиясымен түсіндіреді. Праксис адамға қарама-қайшылықтардан құтылудың дұрыс жолын көрсетеді. Грамшидің айтуынша, адамдар айналасын идеологиялық тұрғыдан өте ықпалды қоғамдық жүйелер мен құрылымдар қоршап тұр. Алайда, адамдардың бұдан құтылуы тек қана басқа адамдармен біріге ынтымақтасуы арқылы, яғни материалдық өмірді үнемі қыспаққа алып отыратын құрылымдарды халықтың пайдасына өзгерту арқылы жүзеге асырылады. Адам тек қана жалғыз субъект ретінде жүйелік әрі құрылымдық шектеулерді бұзып асып түсе алмайды, бірақ субъект ретінде жұдырықтай жұмылған қоғамның ғана материалды өмірді өз пайдасына өзгерту мүмкіндігі бар. Интеллектуалдар да праксис барысында өзінің қоғамдық тәжірибесі нәтижесінде өзгеріске ұшыраған дүние танымдарын халықпен бөлісе алады. Негізінде, интеллектуалдар мен халық арасындағы байланыс өзара қарым-қатынас сипатына ие. Праксис процесі барысында, халық пен интеллектуалдар арасындағы қарым-қатынастарда үзілістердің пайда болуы, жинақталу мен тереңдеудің орын алуы бір мезетте және бірге жүзеге асады. Сондықтан, Грамшидің теориясында халық маңызды рөлге ие және халықтың

ортақ сезім арқылы да идеологиялық гегемония қалыптастырылуы әбден мүмкін [1, 152 б.]. Бұл тұрғыдан қарағанда, Грамшидің теориясындағы интеллектуал түсінігі Платоннан Гегельге дейін классикалық философия тарихында үстем болған элитистік көзқарастан әлдеқайда ерекшеленеді.

Грамшидің «интеллектуалдар» теориясы және оның терминологиялық негіздері. Грамшидің теориясында тұжырымдамалық негізді қалыптастырып отырған бірқатар терминдердің ішінде «интеллектуалдар» теориясы көптеген ғалымдар арасында қызығушылық тудырып отыр. Грамшидің бірегей ғылыми ұстанымы негізінде Италиян интеллектуалдары туралы анализ жасаумен басталады және кейіннен универсалды критикаға айналады. Грамшидің интеллектуалдарды қолға алып анализ жасауының негізгі себебі, сол кезеңде интеллектуалдардың билікте болған үстемдік етуші топтың, нақтырақ айтқанда фашисттік биліктің саяси қыспағында қалуы және мемлекеттік биліктің тарихи және экономикалық алаңдардағы ықпалының кеңеюі болды. Бұл кезеңде, мемлекеттің реттеуші функцияларының артуымен қатар, қоғамдағы жаңа экономикалық және саяси қақтығыстар жаңа мамандарға деген сұраныстың туындауына себеп болды. Осылайша, жаңа интеллектуалдар мен жаңа интеллектуалдық алаңдар пайда болған. Бұл жағдайда, Грамши интеллектуалдардың автономдылығын ауыр сынға алады. Бұл сын негізінен Карл Манхеймнің «еркін және тәуелсіз интеллигенция» деген ұстанымға бағытталған болатын [7, 7 б.]. Грамшидің бұндай ұстанымы абсолютті тәуелсіз интеллектуал түсінігінен қоғамда белгілі бір функцияны жүзеге асыратын маман интеллектуал түсінігіне қарай ілгері жылжуға мүмкіндік берді [8, 117 б.].

Белгілі интеллектуал түсінігінің анықтамасынан бас тартып, аталмыш түсінікті айтарлықтай кең мағынада қарастыруға ұмтылған Грамшидің пайымдауынша, «барлық адамдар интеллектуал, себебі әр адамның ойлау қабілеті бар» дей отыра айтарлықтай жаңа ұстанымды алға тартады [8, 9 б.]. Грамши, өзі өмір сүрген кезеңде айтарлықтай радикалды болған тұжырымдамаларды алға тарта отырып, интеллектуалды қоғамнан әлдеқайда жоғары әрі автономды орналасқан бейне ретінде қарастыратын түсінікті жермен жексен етіп, жаңа категорияны қалыптастырады. Негізінде Грамши еңбек процесінде атқарылған қызметтердің әр қайсысын құнды деп санаған. Басқа сөзбен айтқанда, ақылмен істейтін еңбек және қара күшпен жүзеге асырылатын еңбек арасындағы айырмашылық еңбектің интеллектуалды және интеллектуалды емес деп бөліп қарастыруға негіз болып табылады. Бұл айырмашылық арқылы интеллектуал адамдар интеллектуал емес адамдарға қарағанда айтарлықтай жоғары статусқа орналасып, барлық күш-жігерлерін жұмсай отыра «элитистік» құрылымның қалыптасуында аянбай еңбек етеді. Алайда, Грамшидің үзіндісінен түсінгеніміздей, адамның кез-келген іс-әрекеті интеллектуалды процесті қажет ететіндігін назарға алатын болсақ, қара күшпен жұмыс істейтін адаммен ақылмен жұмыс істейтін адамды бір-бірінен бөліп қарастыру мүлдем мүмкін емес [8, 9 б.].

Дегенмен, «барлық адам интеллектуал, бірақ әр адам қоғамда интеллектуалдың атқаратын функциясын жүзеге асырмайды» деп айтқанда Грамши интеллектуалдың атқаратын функцияларына акцент беруде. Интеллектуал функционалды болуы қажет және тарихи блоктың ішкі ұйымдасуынан бастап, базистен саяси-идеологиялық қондырмаға (орыс. – надстройка, ағыл. – superstructure) дейін созылып жатқан құрылымдардың әр деңгейде белгілі бір функцияларды жүзеге асыруы қажет [8, 98 б.]. Бұл жағдайда, интеллектуал тарихи блоктың әр деңгейінде идеология, білім беру, медиа және экономикалық қатынастарда, ал қондырмада болса бюрократия және мемлекеттік басқаруда атқаратын функциясына қарай позицияларға ие болады. Сондықтан да, Грамши тек қана ақылмен жұмыс істейтіндерді ғана емес, ұйымдасқан және қоғамдық өмірдің барлық қабатында орын алатын адамдарды қамтитын интеллектуал түсінігін алға тартады. Жалпы айтқанда, интеллектуалдың қоғамдағы негізгі функцияны ұйымдастыру, басқару, бағыт-бағдар беру, білім беру деп айқындалады. Осылайша, қоғамдық топтардың пайдасына консенсус мен

мәжбүрлеуді ұйымдастыратын интеллектуалдар қоғамдық жүйені өзгерту мүмкіндіктерін уыстарында ұстайды [4, 374 б.].

Граммидің интерпретациясы барысында кез-келген қара жұмыстың түрі және қарапайым механикалық іс-әрекеттің өзі техникалық шеберлікті және белгілі бір дәрежеде шығармашылық ойлауды қажет ететіндігі айқындалады. Сондықтан, дәл осы тұста жаңа айырымды қарастыру қажеттілігі туындап отыр. Бұл айырым қоғамда белгілі бір функцияны жүзеге асыратын интеллектуал мен қара күш арқылы жұмыс істейтін жұмысшылар арасында орын алып отыр. Қарастырылып отырған айырым негізінде интеллектуалдың зияткерлік қабілетіне емес, қоғамда атқаратын функциясына қарай жасалуда. Бұл тұрғыдан қарапайым жұмысшыны немесе қара күшпен жұмыс істейтін адамды зияткерлік тұрғыдан ақылмен жұмыс істейтін адамнан ерекшелендіретін нәрсе білектің күшімен атқаратын жұмысы емес, белгілі-бір шарттар және қоғамдық қатынастар шеңберінде істеген жұмыстың сапасы мен біліктілігінде болып табылады. Осылайша, кеңейтілген интеллектуал түсінігінің нәтижесінде қара жұмыс істейтін адамдар мен ақылды іске қосып жұмыс істейтін интеллектуал адамдар арасында мәжбүрлі айырым пайда болған.

Дәстүрлі интеллектуалдар және органикалық интеллектуалдар классификациясы. Граммидің интеллектуалдар теориясында негізгі элемент болып табылатын интеллектуалдардың классификациясы мәселесіне жақыннан қарау қажеттілігі туындап отыр. Бірінші, кез-келген алдыңғы қатардағы топтың немесе таптың жаңа қоғамдық тәртіпті қалыптастыру үшін мәжбүрлі түрде қажет болып табылатын органикалық интеллектуалдар мәселесі. Екіншісі болса, өткен кезеңдерден қалып қойған тарихи, қоғамдық шарттар және дәстүр арқылы қалыптасқан дәстүрлі интеллектуалдар мәселесі [8, 5 б.]. Дәстүрлі интеллектуалдар, өндіріс формалары және өзгеріс процесстерінің нақты көріністері контекстінде, алдыңғы тарихи блоктардың ішінен шыққан және ең күрделі, фундаменталды өзгерістерге қарамастан ешбір үзіліске ұшырамаған тарихи сабақтастықты алға тартатын интеллектуалдар қауымдастығы болып табылады. Мысалы, Орта ғасыр Еуропадағы дін адамдары, философтар және ғалымдар. Аталмыш сегменттегі адамдар ұзақ уақыт бойы діни идеология, мектеп, білім беру, әділеттілік, әлеуметтік көмек көрсету сияқты қоғамдық қызметтерді қолдарының уыстарында ұстаған [10, 742 б.]. Граммидің теориясындағы дәстүрлі интеллектуал түсінігі Платоннан Гегельге дейін кеңінен қолданылған классикалық элитистік интеллектуал түсінігіне өте жақын болып табылады. Сондай-ақ, дәстүрлі интеллектуалдар мемлекетпен немесе үстемдік етуші топпен тікелей байланысы болмайды. Ал органикалық интеллектуалдар өндіріс формасындағы өзгерістерге тәуелді болып, топтың жеке қажеттіліктеріне жауап беру мақсатында пайда болған интеллектуалдар тобы. Бұл интеллектуалдардың белгілі бір алаңда мамандануы да негізінен топтың қажеттіліктеріне қарай қалыптасады [8, 6 б.].

Органикалық интеллектуал ескі дәстүрлі интеллектуалдардан әлдеқайда алыстау және оған қарсы белгілі бір қашықтық орната отырып қалыптасады. Жаңа тарихи және әлеуметтік шарттар жаңа саяси, идеологиялық және құқықтық қондырманың қалыптасуына негіз болып табылады және бұл аталмыш мәселемен жақыннан сабақтаса отырып жаңа интеллектуал типінің пайда болуына негіз болып отыр [8, 6 б.]. Бұл шарттарда дәстүрлі деп танылған тарихи блокқа альтернатив ретінде жаңа тарихи блоктың негізгі тобы ретінде органикалық интеллектуалдар пайда болады. Органикалық интеллектуалдар шаруалар, жұмысшылар және қарапайым халықтың арасынан іріктеліп шығып, қарапайым адамдардан тым жоғары иерархияда орын алғаннан гөрі халықтың арасында болғандықтан үнемі халықа жақын болады. Бұл топ органикалық деп сипатталады, себебі қарапайым халықпен идеологиялық ынтымақтастық және практикалық іс-әрекеттерде одақтас болады. Бұл тұрғыдан органикалық интеллектуалдар кәсіпкерлер мен қоғамдық-экономикалық деңгейде ұйымдастырушылармен бірге өркендеп дамиды. Осылайша, қолдау көрсеткен қоғамдық топтың гегемониясын күшейтіп, ықпал ету өрісін кеңейтеді [11, 588 б.].

Қорытындының орнына. Интеллектуалдар теориясының праксис философиясымен байланысы. Грек тілінен бастау алатын праксис термині әрекет ету немесе жасап шығару сияқты іс-әрекеттерді сипаттайды. Праксис терминін ағылшын тіліне аудару барысында көбіне практика термині қолданылады [12, IX б.]. Праксис іс-әрекетті, белсенділікті, сонымен қатар адамның өз әлемін қалыптастыратын және өзін басқа болмыстардан ерекшелендіретін әрекетті сипаттайды. Праксис терминінің тарихы Ежелгі грек философиясынан, нақтылап айтатын болсақ, Платон мен Аристотельден бастау алады [13, 245 б.]. Праксис философиясы негізінен теория мен практиканың бірлігіне үлкен мән беру мақсатында пайда болған.

Грамши праксис терминін философиялық әрі социологиялық тұрғыдан қарастырған. Критикалық ойлау арқылы Грамши жаңа интеллектуал типологиясын ұсынған. Маркстың «осыған дейін философтар бұл дүниені әртүрлі формада интерпретациялады, негізінде қажет болған нәрсе оны өзгерту еді» деген пікірін негізге алған Грамши үшін философияның және философтың, яғни интеллектуалдың негізгі міндеті жасалған ғылыми жаңалықтарды қайта қайталап беру емес еді. Бұл философияның тек дүниені түсініп, интерпретациялауға жарамды екендігін, ал философия өз бетімен болған жағдайда дүниені өзгертуге қауқарсыз екендігін көрсетіп отыр. Тек саясат дүниені өзгерте алады. Сондықтан, саясатпен бірікпейінше философияның ешбір мағынасы жоқ.

Осы тұста философты интеллектуал деп қарастыратын болсақ, философты немесе интеллектуалды адами тұрғыдан физикалық болмыс ретінде шектеп қарастырғаннан гөрі, қоғамдық және мәдени ортамен үнемі өзара байланыста болатын актив тұлға ретінде қарастырған жөн [1, 148 б.]. Дәл осы мәселені негізге ала отырып, интеллектуалдар теориясын праксис философиясымен тығыз байланыстыратын жағдай туындап отыр.

Грамшидің интеллектуалдарға жүктеген нақты міндеттердің қандай екендігі «Түрме дәптерлері» атты шығармасында айқындалған. Қоғамда орын алған кез-келген биліктің тіреуіші идеологиялық гегемония болып табылады. Шынайы гегемонияны қалыптастыру үшін орталық пен периферияда тұратын қарапайым халық арасында консенсуске негізделген бір одақтасу саясаты жүзеге асырылуы қажет. Кез-келген негативті идеологияға бағытталған қарсы күресті мәдени-идеологиялық өлшемдермен жасақталған гегемониямен қамтамасыз ету қажет [1, 443 б.]. Интеллектуалдың аталмыш функцияларды тиімді жүзеге асыруы үшін міндетті түрде саяси партия болуы қажет. Грамшидің теориясында партия дәстүрлі және органикалық интеллектуалдарды бір жерде түйістіретін саяси алаң ретінде сипатталады. Саяси партия органикалық интеллектуалдарды қалыптастыратын және ұйымдастыратын жер. Осылайша, саяси партия қатарында тиісті функцияларын орындайтын адамдар саны көбейеді және әлдеқайда көп адамның саяси қатысуын қамтамасыз етеді. Грамшидің пайымдауынша, нәтижесінде шешім қабылдау өкілеттілігі тек қана «маманданған» интеллектуал элитаның монополиясынан шығады [4, 503 б.]. Интеллектуалдар мен халық арасында өзара байланыс құрылмайынша араларындағы қарым-қатынас бюрократиялық, дөрекі қатынасқа айналады және интеллектуалдардың абсолютті және тәуелсіз «каста» ретінде қалыптасып қалуына негіз болады. Ал егерде, өзара байналыс орныққан жағдайда интеллектуалдар халықтың өкілі ретінде саяси сахнада орын алады. Нәтижесінде, жаңа қоғамдық күш ретінде қалыптасқан жаңа тарихи блок қалыптасады.

Интеллектуалды сипаттау барысында Грамши әр адам философ, бірақ бұны түсінгендерді, яғни ойлары мен практикаларын біріктіргендерді және нәтижесінде өздерінің шынайы болмыстарын қайта жаңғыртқандарды шынайы еркіндіктері мен бостандықтарына қол жеткізгендер деп сипаттайды [13, 192 б.]. Осылайша, интеллектуалдылықты санамен бірге оны ұғыну, белсенді болу сияқты ерекшеліктерді алға тарту арқылы адамның шынайы болмысына қатысты ойлар да қарастырылып отыр. Ойы мен практикасын біріктірген және осы арқылы шынайы болмысын қайта жаңғыртқан адам қоғам ішінде жоқ болып кетпейді, керісінше бұл адам өзін және өмір сүретін қоғамын жаңадан жаңғыртуға атсалысады. Универсалды ойлау формасы арқылы Грамши интеллектуал мен адамның адамгершілігі

(саяси философия сөздігінде – virtù) арасында байланыс құрады. Мысалы, Грамшидің пайымдауынша ақиқатты айту тек интеллектуалдың ғана міндеті емес немесе тек мәдениетті адамның ғана моральдық міндеті емес. Дұрысы, ақиқатты айту және оны жақтау, қорғау сонымен қатар саяси міндет болып табылады [1, 172 б.].

Әдебиеттер тізімі

1. Santucci A. Gramsci'yi Anlama / A. Santucci. – İstanbul: Kalkedon Yayınları, 2011. – 192 p.
2. Дмитриева Н. А., Чичин Е. С. Интеллигенция или интеллектуалы? Систематическое значение понятия «gli intellettuali» в философии Антонио Грамши // Вестн. ЛГУ имени А.С.Пушкина. Сер. философия – 2013. – Т. 2. № 2. – С. 35-45.
3. Gramsci A. Harishane Defterleri / A. Gramsci. – İstanbul: Belge Yayınları, 1997. – 368 p.
4. Forgacs D. Gramsci Kitabı Seçme Yazılar 1916-1935 / D. Forgacs. – İstanbul: Dipnot Yayınları, 2010. – 520 p.
5. Karacasulu N. Hegemonik Düzen Tartışmaları ve Eleştirel Görüşler // Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi – 2009. – Т. 11. № 4. – P. 53-71.
6. Yetiş M. Gramsci ve Aydınlar // Mülkiye Dergisi – 2002.- № 26.-236. – P. 217-245.
7. Манхейм К. Идеология и утопия / К. Манхейм. – Москва: Юрист, 1994. – 744 с.
8. Gramsci A. Selection From The Prison Notebooks / A. Gramsci. – London: Lawrence and Wishart, 1971. – 483 p.
9. Portelli H. Gramsci ve Tarihsel Blok / H. Portelli. – Ankara: Savaş Yayınları, 1982. – 253 p.
10. Choudray K. Gramsci's Intellectuals and People's Science Movement // Economic and Political Weekly – 2014. – V.49.№ 25. – P. 742-744.
11. Hawley J. Antonio Gramsci's Marxism: Class, State And Work // Social Problems – 1980. – V.27.№ 5. – P. 584-600.
12. Bernstein R. Praxis And Action Contemporary Philosophies Of Human Activity / R. Bernstein. – Philadelphia: University Of Pennsylvania Press, 1971. – 368 p.
13. Gramsci A. Harishane Defterleri Seçmeler / A. Gramsci. – İstanbul: Onur Yayınları, 1986. – 356 p.

Е.К. Кожбанхан, А.Д. Калдыбекова

Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан

Важность интеллектуалов в формировании идеологической гегемонии

Аннотация. В этой статье обсуждается теория «gli intellettuali» или «интеллектуалы», которая занимает очень важное место в философии итальянского философа Антонио Грамши с использованием метода критической оценки. Более подробно, в контексте таких понятий, как исторический блок и философия праксиса, анализируется теория «интеллектуалы» в трудах Грамши и специфика его использования.

Кроме того рассматриваются аргументы: почему и как теория «интеллектуалы» Грамши отличается от классического элитистского понятия «интеллектуалы», которые доминировали в политической философии от Платона до Гегеля. Также исследовано различие между органическими и традиционными интеллектуалами.

Ключевые слова: идеология, гегемония, органические интеллектуалы, традиционные интеллектуалы, интеллигенция, исторический блок, философия праксиса.

E.K. Kozhankhan, A.D. Kaldybekova

L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

The importance of intellectuals in the formation of ideological hegemony

Abstract. This article discusses the theory of “gli intellettuali” or “intellectuals”, which occupies a very important place in the philosophy of the Italian philosopher Antonio Gramsci using the method of critical evaluation. In more

detail, in the context of such concepts as the historical block and the philosophy of praxis, the theory of intellectuals in the works of Gramsci and the specifics of its use are analyzed.

In addition, it considers the arguments: why and how the theory of intellectuals Gramsci differs from the classical elitist concept of intellectuals who dominated political philosophy from Plato to Hegel. And also investigated the difference between organic and traditional intellectuals.

Key words: ideology, hegemony, organic intellectuals, traditional intellectuals, intelligentsia, historical block, philosophy of praxis.

References

1. Santucci A. Gramsci'yi Anlama [Understanding Gramsci] (Kalkedon Yayınları, İstanbul, 2011).
2. Dmitriyeva N. A., Chichin Y. S. Intelligentsiya ili intellektualy? Sistematicheskoye znachenije ponyatiya «gli intellettuali» v filosofii Antonio Gramshi [Intelligentsia or Intellectuals? The systematic meaning of the concept of “gli intellettuali” in the philosophy of Antonio Gramsci], Vestnik LGU imeni A.S.Pushkina [Bulletin of Leningrad State University named after A.S. Pushkin], **2(2)**, 35-45 (2013). Gramsci A. Hapishane Defterleri [The Prison Notebooks] (Belge Yayınları, İstanbul, 1997).
4. Forgacs D. Gramsci Kitabı Seçme Yazılar [Gramsci Book Selection Articles] (Dipnot Yayınları, İstanbul, 2010).
5. Karacasulu N. Hegemonik Düzen Tartışmaları ve Eleştirel Görüşler [Hegemonic Order Discussions and Critical Views], Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, **11 (4)**, 53-71 (2009).
6. Yetiş M. Gramsci ve Aydınlar [Gramsci and Intellectuals], Mülkiye Dergisi, **26(236)**, 217-245 (2002). [in turkish]
7. Manheim K. Ideologiya i utopiya [Ideology and Utopia] (Yurist, Moscow, 1994).
8. Gramsci A. Selection From The Prison Notebooks (Lawrence and Wishart, London, 1971).
9. Portelli H. Gramsci ve Tarihsel Blok [Gramsci and Historical Block] (Savaş Yayınları, Ankara, 1982).
10. Choudray K. Gramsci's Intellectuals and People's Science Movement, Economic and Political Weekly, **49 (25)**, 742-744 (2014).
11. Hawley J. Antonio Gramsci's Marxism: Class, State And Work, Social Problems, **27 (5)**, 584-600 (1980).
12. Bernstein R. Praxis And Action Contemporary Philosophies Of Human Activity (University Of Pennsylvania Press, Philadelphia, 1971).
13. Gramsci A. Hapishane Defterleri Seçmeler [Selection From The Prison Notebooks] (Onur Yayınları, İstanbul, 1986).

Авторлар туралы мәлімет:

Қожбанхан Е. – Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Саясаттану кафедрасының PhD докторанты, Астана, Қазақстан.

Калдыбекова А. – әлеуметтік ғылымдар магистрі, Еуразия ұлттық университетінің телерадио және қоғаммен байланыс кафедрасының оқытушысы, Астана, Қазақстан.

Kozhbankhan Ye. – PhD Student at the Department of Political Science, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan.

Kaldybekova A. – Master of Social Sciences, Lecturer of the L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan.

**«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы.
Саяси ғылымдар. Аймақтану. Шығыстану. Түркітану сериясы»
журналында мақала жариялау ережесі**

1. Журнал мақсаты. Саяси ғылымдар, аймақтану, шығыстану, түркітану салалары бойынша мұқият тексеруден өткен ғылыми құндылығы бар мақалалар жариялау.

2. Журналда мақала жариялаушы автор мақаланың қол қойылған бір дана қағаз нұсқасын Ғылыми басылымдар бөліміне (редакцияға, мекенжайы: 010008, Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Қ. Сәтпаев көшесі, 2, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Бас ғимарат, 349 кабинет) және vest_polit@enu.kz электрондық поштасына Word форматындағы нұсқаларын жіберу қажет. Мақала мәтінінің қағаз нұсқасы мен электронды нұсқалары бірдей болулары қажет.

Мақалалар *қазақ, орыс, ағылшын, араб, түрік* тілдерінде қабылданады.

3. Автордың қолжазбаны редакцияға жіберуі мақаланың Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысында басуға келісімін, шетел тіліне аударылып қайта басылуына келісімін білдіреді. Автор мақаланы редакцияға жіберу арқылы автор туралы мәліметтің дұрыстығына, мақала көшірілмегендігіне (плагиаттың жоқтығына) және басқа да заңсыз көшірмелердің жоқтығына кепілдеме береді. Сонымен қатар мақала мәтінін плагиат жүйесінде тексеруге келісімін білдіреді.

4. Мақаланың көлемі 18 беттен аспауға тиіс (6 беттен бастап).

Мақаланың құрылымы

5. XFTAP <http://grnti.ru/> - *бірінші жолдың сол жақтауында;*

Автор(лар)дың аты-жөні – жолдың ортасында;

Мекеменің толық атауы, қаласы, мемлекеті (егер авторлар әртүрлі мекемеде жұмыс жасайтын болса, онда әр автор мен оның жұмыс мекемесі қасында бірдей белгі қойылу керек) – жолдың ортасында;

Автор(лар)дың E-mail-ы – жақша ішінде, курсивпен, жолдың ортасында;

Мақала атауы – жолдың ортасында;

Аннотация (100-200 сөз; мақаланың атауын мейлінше қайталамауы қажет; әдебиеттерге сілтемелер болмауы қажет; мақаланың құрылысын (кіріспе, мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды) сақтай отырып, мақаланың қысқаша мазмұны берілуі қажет).

Түйін сөздер (6-8 сөз не сөз тіркесі). Түйін сөздер мақала мазмұнын көрсетіп, мейлінше мақала атауы мен аннотациядағы сөздерді қайталамай, мақала мазмұнындағы сөздерді қолдану қажет. Сонымен қатар, ақпараттық-іздістіру жүйелерінде мақаланы жеңіл табуға мүмкіндік беретін ғылым салаларының терминдерін қолдану қажет.

Негізгі мәтін мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды бөлімдерін қамтуы қажет – *жоларалық интервал - 1, азат жол «қызыл жолдан» - 1,25см, беттеу жолағы – еніне сай жасалады.*

Таблица, суреттер – аталғаннан кейін орналастырылады. Әр таблица, сурет қасында оның аталуы болуы қажет. Сурет айқын, сканерден өтпеген болуы керек.

Жалпы қолданыста бар аббревиатуралар мен қысқартулардан басқалары міндетті түрде алғаш қолданғанда түсіндірілуі берілуі қажет.

Қаржылай көмек туралы ақпарат бірінші бетте көрсетіледі.

Әдебиеттер тізімі. Мәтінде әдібиеттерге сілтемелер тікжақшаға алынады. Мәтіндегі әдебиеттер тізіміне сілтемелердің номерленуі мәтінде қолданылуына қатысты жүргізіліде: мәтінде кездескен әдебиетке алғашқы сілтеме [1] арқылы, екінші сілтеме [2] арқылы т.с.с. жүргізіледі. Кітапқа жасалатын сілтемелерде қолданылған беттері де көрсетілуі керек (мысалы, [1, 45 бет]). Жарияланбаған еңбектерге сілтемелер жасалмайды. Сонымен

қатар, рецензиядан өтпейтін басылымдарға да сілтемелер жасалмайды (әдебиеттер тізімін, әдебиеттер тізімінің ағылшынша әзірлеу үлгілерін журнал bulpolit.enu.kz сайтындағы **мақаланы рәсімдеу үлгісінен қараңыз**).

6. Мақала соңындағы әдебиеттер тізімінен кейін библиографиялық мәліметтер орыс және ағылшын тілінде (егер мақала қазақ тілінде жазылса), қазақ және ағылшын тілінде (егер мақала орыс тілінде жазылса), орыс және қазақ тілінде (егер мақала ағылшын тілінде жазылған болса), орыс және ағылшын тілінде (егер мақала түрік немесе араб тілінде жазылса) беріледі.

Авторлар туралы мәлімет: автордың аты-жөні, ғылыми атағы, қызметі, жұмыс орны, жұмыс орнының мекен-жайы, телефон, e-mail – қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде толтырылады.

7. Қолжазба мұқият тексерілген болуы қажет. Техникалық талаптарға сай келмеген қолжазбалар қайта өңдеуге қайтарылады. Қолжазбаның қайтарылуы оның журналда басылуына жіберілуін білдірмейді.

Редакцияға түскен мақала жабық (анонимді) тексеруге жіберіледі. Барлық рецензиялар авторларға жіберіледі. Автор (рецензент мақаланы түзетуге ұсыныс берген жағдайда) өңдеп қайта, қолжазбаның түзетілген нұсқасын редакцияға қайта жіберуі қажет. Рецензент жарамсыз деп таныған мақала қайтара қарастырылмайды. Мақаланың түзетілген нұсқасы мен автордың рецензентке жауабы редакцияға жіберіледі.

Пікірі мақұлданған мақалаларды редколлегия алқасына талқылап, басуға келіседі.

8. Төлемақы. Басылымға рұқсат етілген мақала авторларына төлем жасау туралы ескертіледі. Төлем көлемі 2018 жылы 4500 тенге – Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ қызметкерлері үшін және 5500 тенге басқа ұйым қызметкерлеріне.

Рекзивизиттер:

1) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Банк ЦентрКредит»
БИК Банка: КСJBKZKX
ИИК: KZ978562203105747338 (KZT)
Кнп 861
Кбе 16
«За публикацию в Вестник ЕНУ ФИО автора»

2) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Bank RBK»
БИК Банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)
«За публикацию в Вестник ЕНУ ФИО автора»

3) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Forte»
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847 (KZT)

Provision on Articles submitted to the Journal
“Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Political Science. Regional studies. Oriental studies. Turkology Series”

1. Purpose of the journal. Publication of carefully selected original scientific works and book reviews in the fields of political science, regional studies, oriental studies, turkology.

2. An author who wishes to publish an article in a journal must submit the article in hard copy (printed version) in one copy, signed by the author to the scientific publication office (at the address: 010008, Republic of Kazakhstan, Astana, Satpayev St., 2. L.N. Gumilyov Eurasian National University, Main Building, room 349) and by e-mail vest_polit@enu.kz in Word format. At the same time, the correspondence between Word-version and the hard copy must be strictly maintained.

Language of publications: *Kazakh, Russian, English, Turkish, Arabic.*

3. Submission of articles to the scientific publication office means the authors' consent to the right of the Publisher, L.N. Gumilyov Eurasian National University, to publish articles in the journal and the re-publication of it in any foreign language. Submitting the text of the work for publication in the journal, the author guarantees the correctness of all information about himself, the lack of plagiarism and other forms of improper borrowing in the article, the proper formulation of all borrowings of text, tables, diagrams, illustrations and also he/she agrees to check the uniqueness of the article text.

4. The volume of the article should not exceed 18 pages (from 6 pages).

5. Structure of the article (page – A4 format, portrait orientation, page margins on all sides - 20 mm. Font: type - Times New Roman, font size - 14)

IRSTI <http://grnti.ru/> - *first line, left*

Initials and Surname of the author (s) - *center alignment, italics*

Full name of the organization, city, country (if the authors work in different organizations, you need to put the same icon next to the name of the author and the corresponding organization) - *center alignment, italics*

Author's e-mail (s)- *in brackets, italics*

Article title - *center alignment, bold*

Abstract (100-200 words, it should not contain a formula, the article title should not repeat in the content, it should not contain bibliographic references, it should reflect the summary of the article, preserving the structure of the article - introduction, problem statement, goals, history, research methods, results /discussion, conclusion).

Key words (6-8 words/word combination. Keywords should reflect the main content of the article, use terms from the article, as well as terms that define the subject area and include other important concepts that make it easier and more convenient to find the article using the information retrieval system).

The main text of the article should contain an introduction, problem statement, goals, history, research methods, results / discussion, conclusion - *line spacing - 1, indent of the “red line” -1.25 cm, alignment in width.*

Tables, figures should be placed after the mention. Each illustration should be followed by an inscription. Figures should be clear, clean, not scanned.

All **abbreviations**, with the exception of those known to be generally known, must be deciphered when first used in the text.

Information on **the financial support** of the article is indicated on the first page in the form of a footnote.

References

In the text references are indicated in square brackets. References should be numbered strictly in the order of the mention in the text. The first reference in the text to the literature should have the number [1], the second - [2], etc. The reference to the book in the main text of the article should be accompanied by an indication of the pages used (for example, [1, 45 p.]). References to unpublished works are not allowed. Unreasonable references to unreviewed publications (examples of the description of the list of literature, descriptions of the list of literature in English, see on the journal web-site bulpolit.enu.kz).

At the end of the article, after the list of references, it is necessary to indicate bibliographic data in Russian and English (if the article is in Kazakh), in Kazakh and English (if the article is in Russian) and in Russian and Kazakh languages (if the article is English language), in Russian and English (if the article is in Turkish or Arabic language).

Information about authors: surname, name, patronymic, scientific degree, position, place of work, full work address, telephone, e-mail - in Kazakh, Russian and English.

6. The article must be **carefully verified**. Articles that do not meet technical requirements will be returned for revision. Returning for revision does not mean that the article has been accepted for publication.

7. Work with electronic proofreading. Articles received by the Department of Scientific Publications (editorial office) are sent to anonymous review. All reviews of the article are sent to the author. The authors must send the proof of the article within three days. Articles that receive a negative review for a second review are not accepted. Corrected versions of articles and the author's response to the reviewer are sent to the editorial office. Articles that have positive reviews are submitted to the editorial boards of the journal for discussion and approval for publication.

Periodicity of the journal: 4 times a year.

8. Payment. Authors who have received a positive conclusion for publication should make payment on the following requisites (for ENU employees - 4,500 tenge, for outside organizations - 5,500 tenge):

Requisites:

1) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Банк ЦентрКредит»
БИК Банка: КСЖВКЗКХ
ИИК: KZ978562203105747338 (KZT)
Кнп 861
Кбе 16
«За публикацию в Вестник ЕНУ ФИО автора»

2) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Bank RBK»
БИК Банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)

«За публикацию в Вестник ЕНУ ФИО автора»

3) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Forte»
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847 (KZT)

Положение о рукописях, представляемых в журнал «Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева. Серия: Политические науки. Регионоведение. Востоковедение. Тюркология»

1. **Цель журнала.** Публикация тщательно отобранных оригинальных научных работ и обзоров книг по направлениям политические науки, международные отношения, востоковедение, регионоведение, тюркология.

2. Автору, желающему опубликовать статью в журнале необходимо представить рукопись в твердой копии (распечатанном варианте) в одном экземпляре, подписанном автором в Отдел научных изданий (по адресу: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Сагпаева, 2, Евразийский национальный университет им. Л.Н.Гумилева, Учебно-административный корпус, каб. 349) и по e-mail vest_polit@enu.kz. При этом должно быть строго выдержано соответствие между Word-файлом и твердой копией.

Язык публикаций: казахский, русский, английский, турецкий, арабский.

3. Отправление статей в редакцию означает согласие авторов на право Издателя, Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, издания статей в журнале и переиздания их на любом иностранном языке. Представляя текст работы для публикации в журнале, автор гарантирует правильность всех сведений о себе, отсутствие плагиата и других форм неправомерного заимствования в рукописи, надлежащее оформление всех заимствований текста, таблиц, схем, иллюстраций, а также дает согласие на проверку уникальности текста статьи.

4. Объем статьи не должен превышать 18 страниц (от 6 страниц).

5. **Схема построения статьи** (страница – А4, книжная ориентация, поля со всех сторон – 20 мм. Шрифт: тип – Times New Roman, размер (кегель) - 14):

МРНТИ <http://grnti.ru/> - первая строка, слева

Инициалы и Фамилию автора(ов)- выравнивание по центру, курсив

Полное наименование организации, город, страна (если авторы работают в разных организациях, необходимо поставить одинаковый значок около фамилии автора и соответствующей организации)

E-mail автора(ов) – в скобках курсив

Название статьи – выравнивание по центру полужирным шрифтом

Аннотация (100-200 слов; не должна содержать формулы, по содержанию повторять название статьи; не должна содержать библиографические ссылки; должна отражать краткое содержание статьи, сохраняя структуру статьи – введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы).

Ключевые слова (6-8 слов/словосочетаний).

Ключевые слова должны отражать основное содержание статьи, использовать термины из текста статьи, а также термины, определяющие предметную область и включающие другие важные понятия, позволяющие облегчить и расширить возможности нахождения статьи средствами информационно-поисковой системы).

Основной текст статьи должен содержать введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – *межстрочный интервал – 1, отступ «красной строки» -1,25 см, выравнивание по ширине.*

Таблицы, рисунки необходимо располагать после упоминания. С каждой иллюстрацией должна следовать надпись. Рисунки должны быть четкими, чистыми, несканированными.

Все **аббревиатуры и сокращения**, за исключением заведомо общеизвестных, должны быть расшифрованы при первом употреблении в тексте.

Сведения о финансовой поддержке работы указываются на первой странице в виде сноски.

Список литературы. В тексте ссылки обозначаются в квадратных скобках. Ссылки должны быть пронумерованы строго по порядку упоминания в тексте. Первая ссылка в тексте на литературу должна иметь номер [1], вторая - [2] и т.д. Ссылка на книгу в основном тексте статьи должна сопровождаться указанием использованных страниц (например, [1, 45 стр.]). Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Нежелательны ссылки на нецензурируемые издания (примеры описания списка литературы, описания списка литературы на английском языке см. на сайте журнала bulpolit.enu.kz в образце оформления статьи).

В конце статьи, после списка литературы, необходимо указать библиографические данные на русском и английском языках (если статья оформлена на казахском языке), на казахском и английском языках (если статья оформлена на русском языке), на русском и казахском языках (если статья оформлена на английском языке), на русском и английском (если статья оформлена на турецком или арабском языках).

Сведения об авторах: фамилия, имя, отчество, научная степень, должность, место работы, полный служебный адрес, телефон, e-mail – на казахском, русском и английском языках.

6. Рукопись должна быть тщательно выверена. Рукописи, не соответствующие техническим требованиям, будут возвращены на доработку. Возвращение на доработку не означает, что рукопись принята к опубликованию.

7. **Работа с электронной корректурой.** Статьи, поступившие в Отдел научных изданий (редакция), отправляются на анонимное рецензирование. Все рецензии по статье отправляются автору. Статьи, получившие отрицательную рецензию к повторному рассмотрению не принимаются. Исправленные варианты статей и ответ автора рецензенту присылаются в редакцию. Статьи, имеющие положительные рецензии, представляются редколлегии журнала для обсуждения и утверждения для публикации.

Периодичность журнала: 4 раза в год.

8. **Оплата.** Авторам, получившим положительное заключение к опубликованию необходимо произвести оплату по следующим реквизитам (для сотрудников ЕНУ им. Л.Н. Гумилева – 4500 тенге, для сторонних организаций – 5500 тенге):

Реквизиты:

1) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Банк ЦентрКредит»
БИК Банка: КСJBKZKX
ИИК: KZ978562203105747338 (KZT)
Кнп 861
Кбе 16
«За публикацию в Вестник ЕНУ ФИО автора»

2) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Bank RBK»
БИК Банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)
«За публикацию в Вестник ЕНУ ФИО автора»

3) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева МОН РК
АО «Forte»
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847 (KZT)

Редактор: Р.А. Нуртазина
Шығарушы редактор: Е.А. Изтелеуова
Дизайн: Е.А. Изтелеуова

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
Хабаршысы. Саяси ғылымдар. Аймақтану. Шығыстану. Түркітану сериясы.
-2019. - 1(126). - Астана: ЕҰУ. 115-б.
Шартты б.т. -25,75 Таралымы - 35 дана

Мазмұнына типография жауап бермейді.

Редакция мекен-жайы: 010008, Нұр-Сұлтан қ.,
Сатпаев көшесі, 2.
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Тел.: (87172) 709-500 (ішкі 31-434)

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің баспасында басылды